

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kraj Vysočina

Záměr rozvoje zapojení dobrovolníků do činnosti v sociální oblasti

v rámci projektu „Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina“
registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0007828

Obsah

Úvod	3
1. Dobrovolnictví v Kraji Vysočina.....	4
1.1. Dobrovolnictví podporované dotačním titulem v roce 2020.....	4
1.2. Ostatní neziskové organizace podporující dobrovolnictví v Kraji Vysočina.....	8
2. Dotační titul Kraje Vysočina.....	9
2.1. Způsob financování dobrovolnictví v letech 2013–2017.....	10
2.2. Způsob financování dobrovolnictví v roce 2018.....	11
2.3. Způsob financování dobrovolnictví v letech 2019–2020.....	11
2.4. Přehled vyplacených dotací, počtu zapojených dobrovolníků a odpracovaných hodin v podpořených DC.....	12
3. Dotace pro dobrovolnické programy neziskových organizací.....	13
3.1. Dotace Ministerstva vnitra.....	13
3.2. Dotační politika Pardubického kraje.....	14
4. Analýza činnosti dobrovolnických center v Kraji Vysočina.....	18
4.1. Šetření dobrovolnických center.....	18
4.2. Šetření u organizací, do kterých dobrovolníci docházejí.....	23
4.3. Šetření dobrovolníků.....	27
5. Zhodnocení efektivity vynakládaných prostředků.....	32
Závěr	33
Seznam tabulek a příloh	33

Úvod

Kraj Vysočina od roku 2006 podporuje rozvoj dobrovolnictví ve svém území. Ročně podpoří cca 10 velkých dobrovolnických center (dále jen DC) částkou převyšující tři miliony korun. Má přitom ovšem jen základní povědomí o efektivitě vynaložených finančních prostředků a bližším zaměření a fungování dobrovolnických center. Záměrem kraje proto bylo tuto oblast více analyzovat, získat dostatek informací, které by následně měly napomoci pro zjištění efektivity a lepší vydefinování kritérií pro nárok na dotace z krajského rozpočtu a jejich užití. Výsledkem daného poznání je tento dokument.

Již několik let působí v rámci KOUS Vysočina, z. s. pracovní skupina Dobrovolnictví pro Vysočinu, která se dlouhodobě zabývá tématem dobrovolnictví, metodami práce, získáváním a nábořem nových dobrovolníků a propagací samotných dobrovolnických center. Kraj s touto skupinou dílčím způsobem participuje na některých jejich aktivitách – např. se finančně podílel na vydání metodické příručky na pomoc dobrovolnickým centrům v České republice s názvem Svět dobrovolnictví, nebo spolupřádal konferenci k tématu dobrovolnictví. Nejednalo se ovšem nikdy o ucelený soubor aktivit. V rámci projektu „Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina“ byla proto zřízena pozice koordinátora dobrovolnické činnosti, který měl zajistit komplexnější přístup k tématu. Poslání koordinátora tak bylo velmi široké a zahrnovalo od úkonů samotné koordinace, přes vedení mediální kampaně v celokrajském měřítku, až po vytvoření analýzy dobrovolnické činnosti v kraji a na ni navazující záměr.

V průběhu realizace projektu přišlo Ministerstvo vnitra ČR s projektem s názvem Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice s akcentem na zajištění regionální a oborové dostupnosti dobrovolnictví v podobě dobrovolnických center. Mezi cíle tohoto projektu pak patřilo i vytvoření „**Koncepce rozvoje dobrovolnictví v České republice**“. Vznikl tak obsáhlý analyticko-koncepční materiál, který podrobně popisuje teoretická východiska, institucionální rámec a navrhuje specifické cíle a vizi do budoucna. Výše uvedený materiál tak částečně sanoval potřebu pro danou oblast i z pohledu kraje. Kraj Vysočina měl možnost koncepci připomínkovat a ovlivňovat tak její podobu. Ambicí tohoto záměru proto nebylo koncepci dublovat na lokální úrovni. Jeho těžiště proto bylo přesunuto na analytickou část – popis dané situace v kraji s praktickým fokusem na jeho dotační politiku.

1. Dobrovolnictví v Kraji Vysočina

Za účelem bližšího seznámení s činností a aktivitami konkrétních DC, koordinátor dobrovolníků navštívil v průběhu roku 2019 jednotlivá centra. Tyto návštěvy přispěly k vzájemnému poznání organizační struktury, náplně činností, spektru nabízených aktivit pro dobrovolníky v jednotlivých DC a projektových aktivit realizovaných krajem v rámci projektu „Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina“. Naplňování spolupráce s krajem při náboru nových dobrovolníků je důležitým prvkem napomáhající propagaci vlastní myšlenky dobrovolnictví směrem k veřejnosti. Pro účely tohoto materiálu jsou jednotlivá DC rozlišena na centra, která jsou podporovaná dotacemi z Kraje Vysočina, a na ty menší, která na podporu nedosáhnou.

1.1. Dobrovolnictví podporované dotačním titulem v roce 2020

Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč

- dobrovolníci pomáhají v charitních střediscích, kde jsou k dispozici kontaktní pracovníci
- ke své práci využívají sociální sítě, kde oslovují cílovou skupinu podle konkrétní akce (doučování, procházky). Dobrovolníci chodí do domovů pro seniory (DS), léčeben dlouhodobě nemocných, třebíčské nemocnice a 3 pečovatelských domů
- největší akcí je tradičně tříkrálová sbírka, pro tento účel jsou zřízeni tříkráloví asistenti, spolupracují se školami a také se starosty obcí prostřednictvím kontaktních pracovníků
- získávají zhruba 40 nových dobrovolníků za rok, zapojeno je 125 dlouhodobých dobrovolníků
- velkou zajímavostí je zapojení seniorek do ručního pletení obvazů
- Charita také od jara do podzimu otvírá Šatník Charity – spolupracují se sociálními pracovníky obcí
- odměna pro dobrovolníky – setkání na Den Charity společně se zaměstnanci, vzájemné obdarování, vstupenky do kina, atd.

Diecézní charita Brno, Oblastní charita Jihlava

- podařilo se navázat spolupráci s novými partnery
- převládají dlouhodobí dobrovolníci
- dobrovolníci pomáhají klientům v hospicové péči, K – centrum (pomoc pro lidi se závislostmi), ošetřovatelské služby, v Alzheimer-centru, nemocnici Jihlava, DS Telč, DS Ždírec

- cílí na studenty Vysoké školy polytechnické Jihlava, kteří studují sociální obory
- oslovují také nezaměstnané, ženy na mateřské dovolené, jako nejlepší práci s cílovou skupinou hodnotí práci se seniory
- studenti-dobrovolníci doučují převážně žáky ze základních škol, pomáhají socioekonomicky znevýhodněným skupinám
- nízkoprahové kluby - dobrovolníci se podílí na tvorbě a realizaci různých programů pro děti a mládež
- pomoc lidem na invalidním vozíku - - jedná se především o individuální doprovod na vycházky
- odměna pro dobrovolníky - vstupenky do ZOO, kina, do Vodního ráje, atd.

Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou

- činnost zahájili v roce 2002
- systematická práce s dobrovolníky na realizaci projektů Charity a spolupracujících organizací
- pomoc při mimořádných událostech (zajištění materiálního, personálního a technického zázemí)
- cílí na seniory, kteří odchází do důchodu a snaží se jim nalézt náplň života
- pravidelně pořádají akce „Koláč pro hospic“, „Láska v květnu nekončí“ (akce pro získávání nových dobrovolníků), Tříkrálová sbírka
- odměna pro dobrovolníky – volné vstupenky na bazén, kino, vzájemné setkávání při bowlingu, atd.

Královéhradecká diecézní charita Brno, Oblastní charita Havlíčkův Brod

- převládají dobrovolníci studenti SŠ, zaměstnaní, senioři
- dobrovolníci působí v projektech charity Havlíčkův Brod a ve dvou organizacích, do kterých své dobrovolníky vysílají
- dobrovolníci pomáhají v nízkoprahovém klubu v Havlíčkově Brodě a Světlé nad Sázavou, Denním centru pro seniory v Humpolci, Centru sociálních služeb Petrklíč a v Sociálně terapeutické dílně Ledec nad Sázavou
- přijímajícími organizacemi jsou Nemocnice Havlíčkův Brod, oddělení následné péče a rehabilitace a Chráněné bydlení Jeřabina v Humpolci
- velké procento dobrovolníků se zapojuje do jednorázových akcí – např. Masopust, Festival sociálních služeb nebo Tříkrálová sbírka

FOKUS Vysočina, DC Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Humpolec a Světlá nad Sázavou

- Právní subjekt od roku 1992, zabývá se poskytováním sociální pomoci formou mimonemocniční rehabilitace duševně nemocných případně osobám s jiným hendikepem.
- Cílem je posílení sebedůvěry a samostatnosti, tak aby klienti mohli vést samostatný a plnohodnotný život, v provozu má 8 chráněných dílen.

FOKUS Vysočina, DC Pelhřimov

- převažuje dlouhodobá dobrovolnická činnost, dobrovolníci jsou převážně studenti a senioři
- velký důraz kladou na propagaci – sociální sítě, pořádání tiskových konferencí, propagace formou informačních letáků
- ve svých řadách mají dobrovolníky, kteří byli nominováni na cenu Křesadlo
- pořádají vánoční setkávání dobrovolníků – předávají drobné dárečky
- anglická konverzace pro aktivní dobrovolníky a klienty

FOKUS - Dobrovolnické centrum Havlíčkův Brod

- dobrovolníci dochází do Denního stacionáře, pomáhají v sociálně terapeutické dílně lidem s duševním onemocněním či jiným hendikepem
- dobrovolníci dochází do DS, věnují se volnočasovým aktivitám seniorů
- nástroje k získávání dobrovolníků – efektivní komunikace, přímý rozhovor
- převažují dlouhodobí dobrovolníci – studenti, ženy na MD, nezaměstnaní, senioři

FOKUS - Dobrovolnické centrum Humpolec, Světlá nad Sázavou

- činnosti dobrovolníků – jednorázové akce, donáška knih, předčítání, péče o knihovní fond, ochrana přírody a památek, návštěva seniorů v DS Humpolec
- důraz se klade na interní systém oceňování dobrovolníků a podporu formou supervize
- prezentace prostřednictvím médií, sociálních sítí

Centrum pro rodinu Vysočina, z.s.

- vzdělávací a preventivní programy pro rodiče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, doprovázení a vzdělávání pěstounů, asistované kontakty nebo asistované předávání dětí
- programy Návštěvy a Dětem, vzdělávací programy pro školní děti a mládež
- dobrovolníci pomáhají při společenských a kulturních akcích pro rodiny v průběhu celého roku
- vzdělávání dobrovolníků prostřednictvím tematického semináře a supervizí
- pořádání víkendů pro dobrovolníky – vzájemné poznání, budování přátelských vazeb

Háta, o.p.s.

- je iniciátorem a jedním ze zakladatelů Potravinové banky Vysočina
- společnost založila sociální bazar a otevřela nový sociální podnik Pradlenka Barborka, který zaměstnává znevýhodněné osoby a dlouhodobě nezaměstnané
- v rámci projektu organizuje sociální podnikání, součástí jsou i terapeutické dílny a prádelna
- mají vlastní kavárničku, kde obsluhují hendikepovaní, snaží se je začlenit do běžného života, dohlíží asistenti
- cílí na získání nových, mladých dobrovolníků
- dobrovolníci pomáhají v LDN Háj, v organizacích Medou Humpolec, Jeřabině
- podílí se na zajišťování celorepublikové sbírky potravin

STŘED, z.ú.

- činnost je zaměřena na pomoc v náročných životních situacích rodinám a jejím členům, které žijí na Vysočině a v jejím blízkém okolí
- rodinám a jejím členům je podpora poskytována v sídle a na detašovaných pracovištích ústavu a v jejich přirozeném prostředí
- realizace Jihokorejského dobrovolnického programu v roce 2019
- v roce 2006 získání prvního grantu z prostředků Evropské unie na projekt „Dobrovolnictví – prostředek k sociální integraci“ a s tím spojená nabídka dobrovolnictví pro dlouhodobě nezaměstnané a čerstvé absolventy škol bez praxe
- motivace a nábor dobrovolníků prostřednictvím spotů v Rádiu Vysočina, sociálních sítí, Senior a Family Pointů, reklamních plakátů
- dobrovolníci jsou zapojeni v programech pro seniory a zdravotně postižené v Kraji Vysočina, jedná se o DS a stacionáře pro mentálně postižené (Třebíč, Velké Meziříčí, Hostim, Moravské Budějovice)

- dobrovolníci se setkávají 2x ročně společně na bowlingu, dále pořádají návštěvu Barevného světa v Jaroměřicích nad Rokytnou a kavárny v Zámku

Diakonie ČCE – středisko Myslibořice

- zřizovatelem je Evangelická církev, má celkem 30 poboček, na Vysočině je jedna
- klienti jsou nejen senioři, ale také zdravotně postižení a lidé s demencí od 55 let
- jsou zapojeni do Evropského dobrovolnického programu (přijímají dobrovolníky ze zahraničí a poskytují ubytování, stravu, výuku jazyka)
- při výběru dobrovolníků spolupracují s DC STŘED, z ú. v Třebíči
- dobrovolníky pro své zařízení oslovují prostřednictvím svého webu, pomocí letáků, jsou jimi i bývalí zaměstnanci
- odměnou pro dobrovolníky je setkávání a pozvání do restaurace, vánoční posezení, benefity jako zaměstnanci (divadlo, návštěva ZOO, kina, atd.)

1.2. Ostatní neziskové organizace podporující dobrovolnictví v Kraji Vysočina

Hodina H, z. s.

- pro svou činnost definovala 5 klíčových priorit: osobní rozvoj, dobrovolnictví, informace, neformální vzdělávání a mezinárodní spolupráce
- posláním Hodiny H je podporovat celoživotní vzdělávání, rozvoj osobnosti, plnohodnotné trávení volného času, rozvíjet mezinárodní spolupráci, dobrovolnictví, aktivní zapojení dětí, mládeže i dospělých do veřejného dění, podporovat komunitní život a jeho rozvoj
- jsou zařazeny do nového programu - Evropský sbor solidarity, pomáhají ostatním neziskovým organizacím s přijímáním a vysíláním zahraničních dobrovolníků
- projekty partnerství v rámci evropských grantových programů (např. Evropa pro občany, Mezinárodní visehradský fond, atd.)
- spolupráce se zeměmi mimo Evropu (např. Kenya, Egypt, Jordánsko, Mexiko, Paraguay, atd.)

Sdílení Telč, o.p.s.

- posláním je pomoc starým a vážně nemocným lidem radou, podporou, zdravotními a sociálními službami zůstat doma až do konce v sepětí s rodinou
- zapůjčují zdravotní a kompenzační pomůcky (elektricky polohovatelné lůžka, matrace, invalidní vozíky, chodítka, toaletní židle a mnoho dalších – pro ty, kteří pečují o svého blízkého)

- akreditovaný program na dobrovolnickou činnost naposledy v roce 2014
- dobrovolníci se zapojují do benefičních akcí, jarmarků (pečení perníčků a palačinek), pořádají každoročně běh, navštěvují DS v Telči, podílí se na samotné propagaci – grafické práce, fotografování, atd.
- v roce 2020 získali cenu Skutek roku (ocenění Kraje Vysočina za aktivity v oblasti rozvoje území Kraje Vysočina a neziskového sektoru v sociálně-zdravotní oblasti)

Portimo, o.p.s.

- poskytuje pět registrovaných sociálních služeb: EZOP - Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, Občanskou poradnu, Osobní asistenci, Ranou péči, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- nabízí certifikované programy primární prevence v Centru prevence CéPěčko a realizuje také akreditované dobrovolnické programy
- do dobrovolnictví jsou zapojeni od roku 2012, mezi stěžejní aktivity patří práce s rodinou a dětmi
- dobrovolnický program „Kámoš“ - je postaven na dlouhodobém rovnocenném vztahu dítěte a dobrovolníka po dobu minimálně 6 měsíců
- projekt „Spolu do života“ - prostřednictvím vyškoleného dobrovolníka je poskytována pomoc a podpora v rodinách, které mají dítě ve věku od 3 do 18 let, které trpí chronickým onemocněním, zdravotním postižením či nerovnoměrným psychomotorickým vývojem
- mezi podpůrné aktivity patří - tvořivé aktivity, pomoc při organizaci jednorázových akcí, sbírek, kampaní administrativní a propagační práci

2. Dotační titul Kraje Vysočina

Kraj Vysočina se jako jeden z mála krajů ČR podílí na financování dobrovolnických programů. Každoročně podporuje provozování sítě dobrovolnických center, která s jeho podporou působí na území Kraje Vysočina již od roku 2006. Z dotací kraje bývají financovány především náklady na koordinátora dobrovolníků, na vyhledávání nových dobrovolníků, zaškolování a administrativu spojenou s touto agendou, na cestovní náhrady a další výdaje související s činností dobrovolnického centra.

I když v Kraji Vysočina působí celá řada dobrovolnických center, jen část z nich splní nastavená pravidla a získá od kraje finanční prostředky na svou podporu. Samotný dotační titul pak prochází kontinuálním vývojem, kdy jsou upravována kritéria pro získání dotace.

2.1. Způsob financování dobrovolnictví v letech 2013–2017

Krajská výzva i kritéria vyhlášená v letech 2013–2017 sloužila k podpoře projektů rozvíjejících dobrovolnictví směřující k posílení sociální soudržnosti obyvatel regionu a k rozšíření sociálních služeb o nabídku činností, které nelze zabezpečit prostřednictvím profesionálních pečovatелů, ale znamenají přínos pro kvalitu života uživatelů. Především byl stanoven minimální počet dobrovolnických hodin, které má centrum zabezpečit.

Specifikovány byly také požadavky na systémovost zabezpečení dobrovolnické práce a na spolupráci s jinými poskytovateli sociálních služeb.

Žádosti podávané do uveřejněné výzvy povinně obsahovaly popis fungování dobrovolnického centra, podrobný popis aktivit projektu (zabezpečení dobrovolnické práce), systém spolupráce v místní komunitě a rozpočet projektu (výši dotace požadované z rozpočtu kraje - max. do výše 400 000 Kč a výši spolufinancování - min. 30 %).

Podané žádosti vyhodnotila krajem jmenovaná komise, která posoudila splnění podmínek stanovených výzvou a dále níže uvedená specifická kritéria. Na základě výsledku hodnocení, požadované výši odůvodněných nákladů a s ohledem na rozpočtovaný objem finančních prostředků byl následně zpracován návrh na poskytnutí konkrétní výše dotací na podporu projektů v oblasti dobrovolnictví a neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby, který schválily orgány kraje.

Specifická kritéria

- a) Komplexnost a systémovost pravidel a postupů pro organizaci dobrovolnického centra (včetně získání akreditace), případně i pro organizaci neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby (hodnoceny budou: způsob propagace a získávání dobrovolníků, zajištění pojištění dobrovolníků, systém vzdělávání a zaučování dobrovolníků, systém spolupráce mezi vysílající a přijímající organizací nebo organizačních služeb, věrohodnost evidence činnosti dobrovolníků, hodnocení přínosu a efektivity dobrovolnické činnosti, zajištění minimálního stanoveného počtu dobrovolnické práce),
- b) počet osob zapojených do projektu (počet dobrovolníků, rozsah jejich práce; počet zprostředkovaných pomocí),
- c) rozsah propojení realizace projektu s místní komunitou (počet organizací, do kterých jsou vysíláni dobrovolníci; počet obcí, pro které má projekt přínos),
- d) rozsah zabezpečení dalších finančních zdrojů na provoz projektu nad 30 % povinné spoluúčasti.

2.2. Způsob financování dobrovolnictví v roce 2018

Základní podmínky kladené na projektové žádosti v předchozím dotačním období zůstaly stejné i v roce 2018. Zastupitelstvo Kraje Vysočina však za účelem zjednodušení dotačního systému zvolilo nový způsob hodnocení žádostí. Konečná výše přidělované dotace byla vypočtena tak, že počet minimálních hodin dobrovolnické práce předpokládaný na rok 2018 byl vynásoben částkou 65 Kč, tj. organizační zabezpečení každé dobrovolnické hodiny bylo podpořeno částkou 65 Kč.

Pokud by některé z dobrovolnických center předpokládaného počtu hodin v roce 2018 nedosáhlo, mělo povinnost poměrnou část dotace vrátit. Částka vypočtená tímto způsobem, mohla být krácena s ohledem na objem disponibilních prostředků.

2.3. Způsob financování dobrovolnictví v letech 2019–2020

V roce 2019 došlo ke změně dotační politiky Kraje Vysočina. Byla tu snaha o sjednocení krajských dotací v rámci Fondu Vysočiny (dále také jen FV). Fond zahrnuje po změně dotační politiky, která proběhla v roce 2018, téměř všechny systémové dotační tituly kraje. Celkem bylo pro rok 2019 v rámci FV vyhlášeno 38 programů v objemu 369 146 410 Kč. Z 38 programů vyhlášených v roce 2019 bylo 14 programů zachováno z předchozího roku. Další 24 programů bylo tematicky přeměněno z původních Pravidel Rady Kraje Vysočina (7 programů) nebo Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina (17 programů). Žádný program však nebyl tematicky zcela nově zaměřený.

Díky této změně dotační politiky, přešlo dobrovolnictví z agendy odboru sociálních věcí do gesce odboru regionálního rozvoje. Na odboru sociálních věcí zůstal garant projektu, který dle Zásad pro přípravu, tvorbu a realizaci programů pro poskytování dotací z FV vyhledával Program na podporu projektů v oblasti dobrovolnictví a neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby v Kraji Vysočina (úplné znění výzvy je uvedeno v příloze č. 1) a následně zpracovával žádosti, jak tomu bylo doposud. Nově byla stanovena minimální výše dotace, která může být požadována v Žádosti o poskytnutí dotace na jeden projekt a to ve výši 10 000 Kč. Maximální výše dotace poskytnutá na jeden projekt byla stanovena jako součin předpokládaného počtu hodin dobrovolnické práce uvedeného v Žádosti o poskytnutí dotace na rok 2019 i na rok 2020 a částky 70 Kč na hodinu, nejvýše však 450 000 Kč. Konečná částka vypočtená tímto způsobem mohla být krácena s ohledem na objem disponibilních prostředků.

2.4. Přehled vyplacených dotací, počtu zapojených dobrovolníků a odpracovaných hodin v podpořených DC

Tabulka č. 1 Přehled počtu dobrovolníků a odpracovaných hodin (2015–2019)

Rok	Počet podpořených žádostí	Počet dobrovolníků	Odpracované dobrovolnické hodiny
2015	9	667	35 796
2016	9	612	39 924
2017	10	1 365	52 886
2018	11	1 042	43 900
2019	11	1 080	45 925

Tabulka č. 2 Přehled vyplacených dotací v letech 2013–2020

Rok	Počet podpořených žádostí	Vyplacená částka v Kč
2013	10	2 676 300
2014	10	2 839 700
2015	9	2 660 900
2016	9	2 300 000
2017	10	2 424 880
2018	11	2 778 000
2019	11	3 096 400
2020	11	3 083 200

Tabulka č. 3 Seznam podpořených dobrovolnických center v letech 2013–2020

Podpořená dobrovolnická centra
Centrum pro rodinu Vysočina, z. s.
Diakonie ČCE - středisko v Myslibořicích
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Jihlava
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Třebíč
Diecézní charita Brno, Oblastní charita Žďár nad Sázavou
Domácí hospic Vysočina, o. p. s. – od roku 2019 si nepodali žádost
FOKUS Vysočina, z. ú. (Dobrovolnické centrum v regionu Havlíčkův Brod a Chotěboř)

FOKUS Vysočina, z. ú. (Dobrovolnické centrum v regionu Humpolec a Světlá nad Sázavou a Humpolec) – od roku 2018
FOKUS Vysočina, z. ú. (Dobrovolnické centrum v regionu Pelhřimov a Humpolec)
Háta, o. p. s. – od roku 2019
Oblastní charita Havlíčkův Brod
STŘED, z.ú.

3. Dotace pro dobrovolnické programy neziskových organizací

3.1. Dotace Ministerstva vnitra

Neziskové organizace mohou čerpat dotace na vlastní provoz a osvětové projekty v rámci širokého spektra témat, jako je např. rozvoj lidských zdrojů, udržitelné podnikání a využívání zdrojů, volnočasové aktivity, tvorba nových vzdělávacích programů a poskytování poradensko-informačních služeb. Důležitým prvkem projektů bývá propojení neziskového sektoru s komerčním včetně zapojení veřejného sektoru.

Ministerstvo vnitra uděluje akreditace vysílajícím organizacím v oblasti dobrovolnické služby. Akreditace se udělují na základě zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (Zákon o dobrovolnické službě), a mají tříletou platnost. Takto akreditované organizace mohou žádat o státní dotaci na činnosti vymezené zákonem o dobrovolnické službě.

O státní účelovou dotaci pro oblast dobrovolnické služby (dále jen „dotace“) z rozpočtu Ministerstva vnitra mohou žádat pouze organizace, které jsou držiteli platné akreditace k vysílání dobrovolníků udělené Ministerstvem vnitra podle zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění pozdějších předpisů. Dotace se poskytuje na činnosti uvedené v § 11 zákona o dobrovolnické službě:

- na pojistné placené na základě pojistné smlouvy uzavřené vysílající organizací ve smyslu § 7 odst. 1,
- na část výdajů spojených s evidencí dobrovolníků, s jejich přípravou pro výkon dobrovolnické služby a se zajišťováním výkonu dobrovolnické služby,
- na pojistného na důchodové pojištění, placeného podle § 5 odst. 3 za dobrovolníka, a to ve výši pojistného stanoveného z minimálního vyměřovacího

základu, pokud je dlouhodobá dobrovolnická služba vykonávána alespoň v rozsahu překračujícím v průměru 20 hodin týdně.

Dotace se poskytuje vždy na jeden kalendářní rok. O dotaci může požádat pouze organizace, která je bezúhonná, má platnou akreditaci podle § 6 zákona o dobrovolnické službě, nejpozději od doby konce lhůty pro podání žádosti s účinností po celý rok, na který je dotace požadována. V roce 2020 byla dotace přiznána celkem 234 subjektům.

3.2. Dotační politika Pardubického kraje

Kraj Vysočina společně s Pardubickým krajem, jsou územními samosprávnými celky, které jako jediné v ČR podporují dobrovolnictví ze svých rozpočtových kapitol. Pardubický kraj je svým přístupem k dotační politice v mnoha ohledech dobrou inspirací, proto je tato podkapitola věnována způsobu přidělování účelově vynaložených peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu Pardubického kraje v souladu se zákonem. Poskytnutí dotací je realizováno v rámci **Programu podpory aktivit navazujících na služby poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v Pardubickém kraji.**

Pardubický kraj zajišťuje v souladu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, péči o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Vytváří tak podmínky pro rozvoj a uspokojování potřeb v oblasti sociálních služeb. Program je zaměřen na podporu souboru činností, které zajišťují pomoc a podporu osobám za účelem jejich sociálního začlenění a dále působí jako prevence proti jejich sociálnímu vyloučení. Podporovanými aktivitami jsou veškeré činnosti sociálního charakteru, jež nejsou taxativně vymezeny v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, např. dobrovolnictví, integrace sociálně vyloučených osob do společnosti včetně cizinců a příslušníků národnostních a etnických menšin, pracovní uplatnění pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, práce s rizikovou mládeží, pomoc osobám v krizi, prevence kriminální činnosti, podpora multikulturních aktivit, podpora vzdělanosti cizinců a příslušníků národnostních a etnických menšin, prevence užívání drog, podpora zvyšování kvality péče, podpora pečujících osob.

Dotace se poskytuje na základě písemné smlouvy mezi příjemcem a poskytovatelem. Projekt musí být realizován na území Pardubického kraje, v období od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku.

Předpokládaný objem peněžních prostředků vyčleněných na tento program pro rok 2020 byl 4 100 000 Kč, přičemž minimální výše poskytnuté dotace činila 5 000 Kč, maximální výše 750 000 Kč na projekt. V zájmu urychlení přípravy podkladů je program vyhlášen před

schválením rozpočtu a jeho realizace je podmíněna schválením příslušné částky v rozpočtu Pardubického kraje.

Poskytnutí dotace v Programu je vázáno na finanční spoluúčast žadatele z jiných zdrojů (dotace MPSV ČR, dotace obcí, vlastní příjmy, sponzoring atd.) ve výši minimálně 30 % celkových uznatelných nákladů na projekt.

Žadatelé mohou být:

- zapsaný spolek,
- obecně prospěšná společnost,
- církevní právnická osoba,
- ústav (zřízení dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

Žádost o dotaci, která musí splňovat všechny formální i věcné požadavky, žadatel předkládá v písemné podobě na předepsaném formuláři, včetně všech povinných příloh, s podpisem oprávněné osoby a razítkem organizace, řádně a včas.

Žádosti podané na základě výzvy přijímá a eviduje odbor sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje, který podané žádosti posoudí z hlediska splnění veškerých požadovaných formálních náležitostí a úplnosti předepsaných příloh. Žádosti, které nesplňují formální náležitosti nebo byly doručeny po stanoveném termínu, jsou z dalšího posuzování vyřazeny. Věcné posouzení žádostí na základě stanovených výběrových kritérií provádí hodnotící komise.

U všech podaných žádostí se provádí předběžná veřejnosprávní finanční kontrola. Dotace se poskytuje účelově a lze ji použít jen na úhradu nezbytně nutných nákladů realizovaného programu, což znamená, že do rozpočtu nesmí být zakalkulován zisk. Převýší-li reálné celkové výnosy reálné celkové náklady projektu, je příjemce povinen vrátit tu část dotace, která tvoří zisk služby, a to v poměru dle jednotlivých zdrojů financování v %.

Poskytnuté peněžní prostředky dotace lze použít pouze na úhradu uznatelných nákladů v souladu s obsahem projektu, smlouvou, podmínkami tohoto programu a příslušné výzvy, strukturou nákladového rozpočtu a za podmínek dodržení všech závazných kvantitativních ukazatelů. Závazný kvantitativní ukazatel je finanční, časový či jinak specifikovaný ukazatel, který je jako závazný označen poskytovatelem ve výzvě nebo smlouvě, jehož dodržení je pro příjemce po celou dobu realizace projektu závazné (např. příjemce dotace, výše dotace, výše povinné spoluúčasti, počet klientů, rozsah služby).

Uznatelnými náklady jsou osobní a provozní náklady. Uznatelné jsou zejména Osobní náklady (tj. úhrady hrubých mezd zaměstnanců za pracovní smlouvy, dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti včetně odvodů), které hradí zaměstnavatel. Hrubá mzda nesmí převýšit částku 400 Kč/hod, u právníků, lektorů atd. max. 500 Kč/hod. Pardubický kraj je oprávněn kontrolovat pracovněprávní vztah dle smlouvy uzavřené podle platného zákoníku práce a provozní náklady nezbytné pro realizaci projektu pro poskytování sociální služby.

Dobrovolnická centra (stejně i canisterapie) – vyplní následující tabulku, tedy skutečnost předchozího kalendářního roku i plán na další kalendářní rok viz příklad žádosti pro rok 2020:

	Skutečnost 2019	Plán pro rok 2020
Akreditace programu (ano/ne)		
Počet krátkodobých dobrovolníků		
Počet dlouhodobých dobrovolníků		
Počet odpracovaných dobrovolnických hodin		
Úvazek koordinátora		
Počet přijímacích organizací		
Další aktivity dobrovolnického centra (uvedte typ a počet aktivit: <ul style="list-style-type: none"> • Propagace (letáky, webové stránky, sociální sítě, novinové články) • Osvěta (besedy a přednášky o dobrovolnictví, náborové akce) • Akce pro dobrovolníky (oceňování, setkávání dobrovolníků, den dobrovolnictví,..)		

Dle potřeby jsou kritéria financování doplňována o nová a to v závislosti na nově podaných projektech

Pro dobrovolnická centra (stejně i canisterapie) je určena částka Kč na 1,0 úvazku koordinátora, částka Kč na každého dlouhodobého dobrovolníka, částka Kč na

odpracovanou dobrovolnickou hodinu. Stanovení konkrétní výše dotace u dobrovolnických center se odvíjí od úvazku koordinátora (stanovena částka podpory na rok), počtu dlouhodobých dobrovolníků (stanovena částka na jednoho dlouhodobého dobrovolníka) a počtu odpracovaných dobrovolnických hodin (stanovena částka na 1 dobrovolnickou hodinu). Celková výše dotace je součtem všech tří částek.

Dobrovolnictví zaměstnanců KrÚ Pardubického kraje

Pardubický kraj nevystupuje na poli dobrovolnictví pouze v roli donátora, ale i jako vlastní aktér. Od roku 2018 Pardubický kraj v rámci své společenské odpovědnosti umožňuje čerpat zaměstnancům Krajského úřadu 8 hodin ročně ze své pracovní doby na výkon dobrovolnické činnosti v některé z organizací s veřejně prospěšným zaměřením. Oblast činnosti ani právní forma přijímající organizace při tom nehrají roli.

Možnost využít dobrovolnický den je na Krajském úřadě Pardubického kraje vymezena vnitřním předpisem – v pracovním řádu, který upravuje pracovníprávní podmínky pro výkon veřejně prospěšné činnosti zaměstnanců v rámci společenské odpovědnosti úřadu. Hlavním důvodem pro zavedení dobrovolnické činnosti pracovníků úřadu bylo přihlášení se k principu společenské odpovědnosti firem a veřejné správy, který má její „zavádění“ a podporu ve společnosti jako jednu ze svých priorit.

Výkon dobrovolnické činnosti je překážkou na straně zaměstnance z důvodu obecného zájmu ve smyslu § 200 a násl. zákoníku práce.

K výkonu dobrovolnické činnosti je zaměstnanec oprávněn čerpat až 8 hodin v jednom dni ze své pracovní doby během kalendářního roku. Nárok na poskytnutí překážky vzniká rozhodnutím zaměstnavatele o jejím čerpání.

Při čerpání překážky podle odst. 2 tohoto článku náleží zaměstnanci náhrada platu ve výši průměrného výdělku.

Pardubický kraj spolupracuje s dobrovolnickými centry (vysílající organizace). Zaměstnanec si konkrétní místo výkonu dobrovolnické činnosti vybere z nabídky jednotlivých neziskových organizací. Po výběru konkrétního místa výkonu dobrovolnické činnosti, resp. jednotlivé neziskové organizace, kontaktuje zaměstnanec příslušnou vysílající organizaci, se kterou dohodne další postup.

Koordinaci a evidenci výkonů dobrovolnické činnosti zaměstnanců krajského úřadu zajišťuje odbor sociálních věcí prostřednictvím metodika NNO.

4. Analýza činnosti dobrovolnických center v Kraji Vysočina

4.1. Šetření dobrovolnických center

Jednou z klíčových aktivit projektu je „Podpora dobrovolnické služby“, která vychází z vlastní Analýzy činnosti dobrovolnických center a na jejímž základě vzniká záměr rozvoje dobrovolnictví. Tento V rámci zkoumání charakteru a jednotlivých složek dobrovolnictví byly realizovány následující činnosti a dosaženy níže uvedené dílčí výstupy:

Tabulka č. 4 Přehled činností realizovaných v rámci šetření DC

Šetření DC - realizované činnosti
Setkání pracovní skupiny neziskových organizací pod názvem „Dobrovolnictví pro Vysočinu“
Dotazníkové šetření – dobrovolnická centra, organizace, kam dobrovolníci dochází, dobrovolníci
Porada ředitelů sociálních zařízení
Návštěva sociálních zařízení
Návštěva všech dobrovolnických center v Kraji Vysočina
Pracovní schůzka s koordinátorkou KOUS Jihlava

Významným podkladem pro zpracování analýzy je vyhodnocení provedených dotazníkových šetření, jehož výstupy zpracovala firma AQE advisors, a. s. Dotazník s otevřenými a uzavřenými otázkami, byl vytvořen pracovním týmem a následně zpřístupněn k vyplnění na webových stránkách Kraje Vysočina (pod odkazem na dobrovolnictví).

Formuláře byly určeny pro:

- Dobrovolnická centra jako vysílající organizace
- Organizace, kde dobrovolníci pracují (přijímající)
- Dobrovolníci

V rámci šetření dobrovolnických center bylo získáno celkem 13 vyplněných dotazníků. S ohledem na velký podíl otevřených otázek zahrnuje vyhodnocení dotazníkového šetření seskupení otázek do souhrnných kategorií včetně zahrnutí relevantních konkrétních odpovědí.

Většina dobrovolnických center spadá do kategorie registrovaného centra – v odpovědi na úvodní otázku „Jste registrovaní jako dobrovolnické centrum?“ uvedlo tuto možnost celkem 7 center z celkových 13 respondentů.

Vzhledem ke skutečnosti, že v rámci Kraje Vysočina působí celkem 11 registrovaných dobrovolnických center, je možno výsledky dotazníkového šetření považovat za dostatečně vypovídající a relevantní.

**Tabulka č. 5 Struktura respondentů DC z hlediska jejich registrace
Odpověď na otázku „Jste registrovaní jako dobrovolnické centrum?“**

Odpověď	Počet	Podíl
Ano	7	53,8 %
Ne	6	46,2 %
Celkem	13	100,0 %

Počet respondentů: 13

Tabulka č. 6 Statistické vyhodnocení počtu dobrovolníků na jednorázové akce

Statistický ukazatel	Hodnota
Minimum	20
Maximum	1 200
Průměr	202
Střední hodnota	46

Počet respondentů: 10

**Tabulka č. 7 Statistické vyhodnocení počtu dobrovolníků na jednorázové akce
a dobrovolníků vykonávajících dlouhodobou činnost**

DC	Počet dobrovolníků na krátkodobé akce (1)	Počet dobrovolníků vykonávajících dlouhodobou činnost (2)	Poměr počtu dobrovolníků (1) / (2) ¹	Poměr počtu dobrovolníků (2) / (1)
1	68	53	1,28	
2	1200	72	16,67	
3	45	35	1,29	
4	30	90		3,00
5	47	71		1,51
6	41	12	3,42	
7	33	60		1,82
8	164	58	2,83	
9	371	110	3,37	
10	20	10	2,00	

Počet respondentů: 10

Pouze u tří DC převažuje počet dobrovolníků vykonávajících dlouhodobou činnost nad počtem dobrovolníků na jednorázové akce. U ostatních sedmi pak převažuje počet dobrovolníků na jednorázové akce, v některých DC i velmi výrazně.

Tabulka č. 8 Skupiny dobrovolníků v DC dle způsobu zapojení do činnosti

Způsob zapojení dobrovolníků	Počet	Podíl
Jednorázová výpomoc	3	23,1 %
Krátkodobá činnost	1	7,7 %
Dlouhodobá dobrovolnická činnost	9	69,2 %
Celkem	13	100,0 %

Počet respondentů: 10

Tabulka č. 9 Kategorizace dobrovolníků

Kategorie dobrovolníků	Počet DC
Studenti	11
Senioři (pobírající starobní důchod)	10
Zaměstnaní	9
Ženy na mateřské a rodičovské dovolené	5
Nezaměstnaní	4
Bývalí zaměstnanci poskytovatelů služeb	2
Ostatní	1

Počet respondentů: 13

Dobrovolníci u zahrnutých DC spadají do minimálně dvou z výše uvedených kategorií, u jednoho DC pak do šesti kategorií, u dalších tří pak do pěti kategorií.

Z analýzy **forem propagace dobrovolnictví**, které DC používají, vyplývají následující shrnující závěry:

- Všechna DC používají kombinaci nejméně dvou forem propagace.
- Mezi nejčastější formy (resp. nástroje) propagace se řadí
  - sociální sítě (zejména Facebook),
  - webové stránky (primárně vlastní www stránky),

- informační materiály – letáky/letáčky a plakáty.
- Nadpoloviční většina DC využívá k propagaci dobrovolnictví také média, a to zejména tištěná média.
- Velký význam má také propagace na dobrovolnických akcích a také přednášky a besedy na školách (zejména středních).

Zajímavé jsou i následující doplňkové formy propagace, které byly uvedeny pouze individuálně:

- Společné akce Pracovní skupiny Dobrovolnictví pro Vysočinu
- Oslovení studentů v Domovech pro mládež (internáty)
- Osobní předávání informací o dobrovolnictví svým známým
- Obecní a městské úřady
- Místa setkávání klientů a organizace, kam dobrovolníci docházejí (Senior Point, Domovy pro seniory, Nemocnice, Domy s pečovatelskou službou, Farní charity)

Dobrovolníci z DC, jež byla zahrnuta v dotazníkovém šetření, jsou ve velké míře nominováni do nějakého systému oceňování.

Tabulka č. 10 Interní systémy oceňování dobrovolníků

Skupina prvků	Konkrétní prvky interního systému oceňování
Drobné odměny	Diplomy a drobné dárečky
	Na víkendovce či přespávání jsou dobrovolníci odměněni také materiálními věcmi (jako jsou trička, sešity, časopisy, připínáčky, apod.)
	Drobné dárky
	Vzdělávací akce, společné kulturní akce, výlety, apod.
Oceňování při setkáních / akcích	Oceňování při setkání zaměstnanců a dobrovolníků
	Dobrovolnické centrum oceňuje dobrovolníky také při Tříkrálové sbírce.
	Vánoční setkání
	Naši dobrovolníci se pravidelně setkávají na setkání dobrovolníků ve Sdílení, kde dostávají drobné dárky a společně probíráme, co se nám v daném období podařilo
Zážitkové a vzdělávací akce	Zážitek je nejlepší odměnou :-). Například pořádáme pro dobrovolníky VÍKENDOVKU - je to víkend pro dobrovolníky strávený na statku
	PŘESPÁVÁNÍ - dobrovolníci přijdou k nám do Centra, společně si povídáme, jíme, zpíváme, smějeme se, podíváme se na pěkný (obohacující) film a spíme ve spacácích na zemi
Jiná	Dobroch
	Reflexe, osobní portfolio

Počet respondentů: 13

Dalším faktorem, který významně ovlivňuje fungování DC, jsou **nástroje k získávání dobrovolníků**.

Obdobně jako v případě nástrojů propagace dobrovolnictví, i zde je **škála nástrojů u jednotlivých DC poměrně široká** a stejně tak většina DC používá **kombinací více nástrojů pro získávání dalších dobrovolníků**.

Tabulka č. 11 Vyhodnocení četnosti jednotlivých nástrojů k získávání dobrovolníků

Forma propagace	Počet	Podíl
Přednášky, prezentace, konference	8	61,5 %
Osobní kontakt	7	53,8 %
Média	6	46,2 %
Sociální sítě, zejména Facebook	6	46,2 %
Informační materiály	5	38,5 %
Webové stránky	5	38,5 %
Nábory na školách (ZŠ a SŠ)	3	23,1 %
Stávající dobrovolníci a jejich sociální okolí	3	23,1 %
Propagace na akcích	2	15,4 %

Počet respondentů: 13

Tabulka č. 12 Návrhy DC na změny v systému finanční podpory dobrovolnictví ze strany Kraje Vysočina

Kategorie změn	Návrh konkrétních změn
Úprava podmínek pro podporu	Pro získání dotace na podporu dobrovolnictví z Kraje Vysočina musíme splňovat podmínku, že naši dobrovolníci musí navštěvovat 5 přijímacích organizací. Dodáváme dobrovolníky do jiných zařízení, se kterými jinak nespolupracujeme. Potřebovali bychom se soustředit na dobrovolníky, kteří by pracovali pouze pro náš hospic, bohužel v tomto případě nemáme šanci získat dotaci z Kraje na mzdu koordinátora. Zároveň v Novém Městě na Moravě ani ve Velkém Meziříčí není v dosahu žádné dobrovolnické centrum, na které bychom se mohli obrátit s žádostí o dobrovolníky. Uvítali bychom, kdybychom mohli získat dotaci na mzdu koordinátora dobrovolníků, kteří budou pracovat pro náš hospic.
	Uvítali bychom víceletou finanční podporu
	Dobrovolníci v naší organizaci odpracují za rok více jak 500 hodin. Je to čas, který je pro nás nesmírně důležitý. Dobrovolníci se zapojují na benefičních akcích, které výrazně finančně podporují provoz domácí hospicové péče. Zároveň u nás pomáhají s administrativou a pracují u nás i

Kategorie změn	Návrh konkrétních změn
Úprava podmínek pro podporu	dobrovolníci profesionálové, kteří nám nabízejí své služby jako je fotografování nebo grafika. V naší organizaci je placený koordinátor dobrovolníků, avšak jeho financování je zcela v naší režii. Jakákoliv finanční podpora ze strany Kraje Vysočina by pro nás byla významná.
	Bylo by záslužné a spravedlivé započítávat do počtu hodin i čas strávený na cestě i ve vzdělávání dobrovolníků , je to také jejich čas, který tomu věnují. Nezapočítávat jen čistý čas strávený u klienta
	Financování, které není založené na počtu hodin dobrovolníků - malé organizace, jako jsme my, na ně nedosáhne - nebo snížení minimální výše pro získání financí , nebo možnost započítávat i hodiny např. z benefice - je to naše největší akce, kdy se zapojí nejvíce našich dobrovolníků
Větší objem financí	Z důsledku přirozeně se zvyšujících nákladů a výdajů na provoz Dobrovolnického centra bychom uvítali valorizaci finanční podpory dobrovolnictví
	Více financí
	Uvítali bychom víceletou finanční podporu

Počet respondentů: 13

4.2. Šetření u organizací, do kterých dobrovolníci docházejí

V rámci šetření organizací, do kterých dobrovolníci docházejí, bylo získáno celkem 17 vyplněných dotazníků. S ohledem na velký podíl otevřených otázek zahrnuje vyhodnocení dotazníkového šetření u těchto otevřených otázek seskupení otázek do souhrnných kategorií včetně zahrnutí relevantních konkrétních odpovědí.

Úvodní otázka dotazníku se zaměřila **na konkrétní aktivity, které dobrovolníci v těchto organizacích vykonávají**. S ohledem na otevřený charakter otázky byly uvedeny velmi různorodé odpovědi, které bylo možno zatřídit do následujících 5 skupin seřazených dle počtu konkrétních odpovědí:

- 1) Individuální aktivity s klienty
- 2) Skupinové aktivity pro klienty
- 3) Podpurné aktivity při akcích
- 4) Vedení a koordinace aktivit
- 5) Pro bono aktivity pro organizaci

S ohledem na množství konkrétních odpovědí jsou uvedeny samostatné přehledy pro jednotlivé skupiny (kategorií) aktivit:

Ad 1) Individuální aktivity s klienty

- rybaření s klientem
- individuální rozhovory s klienty
- donáška knih z knihovny
- čtení pro klienty
- podporují socializaci a komunikaci s okolím u těžce zrakově postižených klientů
- napomáhají uživatelům kvalitně trávit volný čas - sportem, návštěvou kulturních akcí apod.
- pomáhají uživatelům s péčí o vodícího psa
- komunikace s klienty, vzpomínání, diskuse, vyprávění, procházky, společný poslech hudby či sledování TV
- čtení a povídání s klienty, návštěvy kulturních vystoupení, doprovod na procházky v i mimo zařízení
- především individuální práce s klienty; klientům např. předčítají, doprovázejí je na naši zahradu u domova pro seniory, příp. po okolí DpS, vedou s klienty neformální rozhovor, pomáhají klientům pokračovat v jejich zájmech (např. sázení květin apod.); vše je uzpůsobeno individuálním potřebám a přáním klientů, samozřejmě v rámci možností (splnitelnosti)
- navštěvují klienty, povídají si s nimi, chodí na procházky, na ryby
- doprovod na akce, aktivity na domácnosti, tematicky zaměřené činnosti
- komunikace s klienty
- procházky s klienty, předčítání klientům, povídání si s klienty, ruční práce (aktivizace) s klienty
- individuální - povídání s klienty, čtení z knížek
- dobrovolníci pomáhají svým klientům zejména v tom, aby se necítili sami, zajišťují ty aktivity, které pečovatelská služba nemůže nabídnout, nebo pro ně nemá prostor, například svým klientům čtou, luští s nimi křížovky, jdou s nimi na procházku, jdou k nim na "návštěvu", povídají si s nimi a dělají jim společnost v řádu hodin
- pomoc v jednotlivých sociálních službách naší organizace (raná péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi), zejména při jednorázových a pobytových akcích, doučování, program "Kámoš"
- doprovody na kulturní akce, do bazénu, pomoc při organizování interních aktivit, návštěvy domácností - za účelem tvoření (pravidelná tematická výzdoba domácností), povídání si, společné čtení

Ad 2) Skupinové aktivity pro klienty

- čas trávený s klienty - procházka, grilování, výlet

- dobrovolníci z Koreje připravovali program pro klienty
- canisterapie (uvedeno 3x).
- dobrovolnice skupinově předčítá
- skupinová - zpívání, čtení povídek, vaření, ruční práce, malování, tanec, hra na kytaru, housle, harmoniku
- společníci při kulturních akcích a výletech
- pomoc v jednotlivých sociálních službách naší organizace (nizkoprahové zařízení pro děti a mládež), zejména při jednorázových a pobytových akcích, tvořivých dílnách

Ad 3) Podpůrné aktivity při akcích

- jednorázové akce - např. moštování
- pomoc při akcích pořádaných zařízením
- zapojují se při větších akcích - např. oslavy narozenin, grilování, tvorba vánoční a velikonoční výzdoby, festivaly, koncerty, dovolené
- organizace a spolufinancování akce pro klienty (grilování).
- podpora při akcích celé organizace, např. Benefice
- organizace akcí

Ad 4) Vedení a koordinace aktivit

- vedení skupiny Sebeobhájců
- pomáhají nám organizovat větší akce, jako je setkání klientů 2x do roka, ples, dobročinný bazar
- jedna dobrovolnice vede skupinu sebeobhájců
- dobrovolníci pomáhají při výjezdech kavárny Pohodička
- dobrovolníci mají také možnost podílet se na tvorbě a realizaci programu akcí v organizaci
- podpora zahraničních dobrovolníků

Ad 5) Pro bono aktivity pro organizaci

- Máme dobrovolníky profesionály - ti pro nás dělají zdarma např. grafické návrhy, fotografie, celé nové webové stránky zpracovávají různí dobrovolníci freelanceři i agentury, úpravu zeleně v parku, dobrovolníci z Koreje malovali interiér domků, natírali zeď naší kavárny.

Ve většině organizací využívají k realizaci výše uvedených aktivit kromě vyslaných dobrovolníků také vlastních dobrovolníků, v případě jedné z organizací pak využívají převážně vlastních dobrovolníků

Tabulka č. 13 Schéma přínosu dobrovolníků pro organizace, kam docházejí
– odpověď na otázku „V čem vidíte hlavní přínos dobrovolníků ve Vaší organizaci?“

Udržení stávajících dobrovolníků a dlouhodobost dobrovolnictví

- Udržení skupiny sebeobhájců.
- Vybudování stabilního týmu dobrovolníků, kteří docházejí dlouhodobě.
- S jedním dobrovolníkem jsme dokázali navázat bližší a pravidelnou spolupráci v rámci jednoho oddělení. Nyní je bohužel nemocen, ale pokud docházel pravidelně, až 3x v týdnu, stal se platnou součástí pracovního kolektivu.
- Stávající dobrovolníci, kteří docházeli v minulém roce, dochází i letos.
- Máme dobrý pocit z toho, že většina ze skupiny dobrovolníků nás navštěvuje často a dlouhodobě.
- Pokud setrvá dobrovolník delší dobu a práci nevzdá.
- Užší zapojení dobrovolníků do organizačního týmu akce
- Dobrovolníci od nás neodcházejí, ke klientům se opakovaně vrací.
- Jsme rádi, že jsme zavedli systém péče o dobrovolníky přímo v organizaci (ať jde už o akci Dobroděnění, která má skvělý ohlas, vytvořili jsme mapu dobrovolníků, dobrovolníky automaticky zveme na naše akce jako je ples, koncert pro Pohodičku atp. Píšeme našim dobrovolníkům k Vánocům a chystáme se i k narozeninám. S dobrovolníky v přímé péči pravidelně komunikuje jejich koordinátor, který zjišťuje jejich spokojenost/nespokojenost/potřeby atp.)

Přínosy pro klienty a pozitivní zpětná vazba

- Uživatelé se zrakovým postižením se díky dobrovolníkům dostávají více do společnosti a tím i do povědomí běžné populace. Uživatelé jsou s dobrovolníky spokojeni a chtějí s dobrovolníky spolupracovat i nadále. Nejenom že díky dobrovolníkům mohou aktivně naplňovat svůj volný čas, ale také jsou pro uživatele podporou v jejich nelehké životní situaci.
- Většina našich klientů nemá žádnou rodinu, která by je navštěvovala nebo s nimi byla v kontaktu. Dobrovolníci jsou kamarádi, kteří je navštěvují, věnují se jim a nejsou to zaměstnanci organizace.
- Zajištění pravidelných návštěv dobrovolníků u našich klientů
- Pravidelné arteterapie na onkologickém oddělení
- Dobrovolníkům a jejich koordinátorce z centra pro rodinu se daří zajišťovat společnost u klientů, kteří se cítí velmi sami a společnost je pro ně přínosná.
- Nejlepší zpětnou vazbou jsou pro nás reakce našich uživatelů, kteří dobrovolníky využívají.

Rozšíření okruhu dobrovolníků

- Rozšířil se počet dobrovolníků
- Podařilo se nám celkově navázat spolupráci s organizacemi, jenž se dobrovolnictvím zabývají, což považujeme jako obrovský přínos.
- Uvědomili jsme si, že bývalý zaměstnanec, kteří do našeho zařízení docházejí, jsou vlastně zároveň naši dobrovolníci.

Další

- Jsme pyšní na to, že nás web připravuje skupina špičkových profesionálů, jejichž služby bychom si nikdy nebyli schopni zaplatit.
- S prací dobrovolníků jsem celkově spokojena.
- S dobrovolníky je dobrá spolupráce.

4.3. Šetření dobrovolníků

V rámci dotazníkového šetření mezi dobrovolníky bylo získáno celkem 41 vyplněných dotazníků. S ohledem na velký podíl otevřených otázek (stejně jako u předchozích šetření) zahrnuje vyhodnocení dotazníkového šetření seskupení otázek do souhrnných kategorií včetně zahrnutí relevantních konkrétních odpovědí.

Většina dobrovolníků je registrovaná v některém z dobrovolnických center, případně u organizace, ve které působí – v odpovědi na úvodní otázku „Jste registrovaní v nějakém dobrovolnickém centru?“ uvedlo tuto možnost celkem 35 z celkových 41 respondentů.

Tabulka č. 14 Struktura respondentů – dobrovolníků – z hlediska jejich registrace
Odpověď na otázku „Jste registrovaní v nějakém dobrovolnickém centru?“

Odpověď	Počet	Podíl
Ano	35	85,4 %
Ne	6	14,6 %
Celkem	41	100,0 %

Počet respondentů: 41

Tabulka č. 15 Organizace a místa, kde dobrovolníci působí

Působíště dobrovolníků	Počet	Podíl
Centrum pro integraci cizinců Jihlava	1	2,1 %
Centrum pro rodinu Vysočina, Jihlava	9	20,8 %
Domov Jeřabina Pelhřimov p.o., Chráněné bydlení Humpolec	2	4,2 %
Domov pro seniory Lesnov, Jihlava	2	4,2 %
Domov pro seniory Mitrov	7	14,6 %
Domov pro seniory Stříbrné terasy, Jihlava	4	8,3 %
Domov seniorů v Třebíči, Koutkova ul.	5	10,4 %
Konkrétní rodina	3	6,3 %
Nemocnice Jihlava	2	4,2 %
Nemocnice Milosrdných Bratří, Brno	1	2,1 %
Nemocnice Nové město na Moravě	1	2,1 %
Oblastní Charita Jihlava NZDM Erko	1	2,1 %
Portimo, o.p.s.	7	16,7 %
Tyflocentrum Jihlava	1	2,1 %
Celkem	46	100,0 %

Počet respondentů: 41, počet odpovědí: 46

Tabulka č. 16 Dobrovolnická centra, u kterých jsou dobrovolníci registrováni

Centrum	Počet	Podíl
Centrum pro rodinu Vysočina, z.s.	15	65,2 %
Oblastní charita Havlíčkův Brod	2	8,7 %
Oblastní charita Jihlava	2	8,7 %
Oblastní charita Třebíč	4	17,4 %
Celkový součet	23	100,0 %

Počet respondentů: 23

Tabulka č. 17 Přehled zdrojů informací o dobrovolnictví

Kategorie zdroje	Konkretizace zdroje informací o dobrovolnictví
Sociální okolí (známí, příbuzní, kamarádi)	<ul style="list-style-type: none"> • Doporučení od známého • Od dlouhodobého kamaráda na SVOŠS Jihlava • Od kamarádky • Od známých z internetu • Od kamarádky zaměstnankyně • Od sestry • Kamarádi • Od kamarádky zdravotní sestry
Předchozí působení jako zaměstnanec / školní praxe	<ul style="list-style-type: none"> • Při práci, dříve jsem tam pracovala. • Na praxi v NZDM • V rámci praxe, kterou jsem vykonávala v Portimu, o.p.s. • Povinná praxe v Rané péči taktéž v Portimu v Novém Městě na Moravě • V organizaci jsem dříve pracovala.
Zaměstnavatel	<ul style="list-style-type: none"> • Přes organizované dobrovolnické dny - ČEZ - JE Dukovany. • Prostřednictvím zaměstnavatele - ČEZ, JE Dukovany, kde jsme v rámci dobrovolnických aktivit pro zaměstnance pořádali první návštěvy domova důchodců. • V zaměstnání • V práci
Pracovníci DC	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktní pracovnice pro dobrovolníky nemocnice Jihlava • Od zakladatelky organizace • Přes koordinátorku dobrovolníků, přes benefici Ochotníků z Nového města na Moravě
Informační materiály	<ul style="list-style-type: none"> • V Albertě z novin. :-) • V kostele z plakátku • Z tisku - Novoměstský zpravodaj

Internet	<ul style="list-style-type: none"> • Prostřednictvím internetu • Z webu organizace
Jiné	<ul style="list-style-type: none"> • Od vedoucí oddělení při náhodném setkání • Při umírání člena rodiny • Portimo je u nás na ulici • Vnitřní popud něco dělat

Počet respondentů 40

Nejčastěji uváděnou kategorií zdroje informací o dobrovolnictví byla škola, zejména pak střední škola, následně pak sociální okolí dobrovolníka (známí, příbuzní, kamarádi) a předchozí působení v organizaci, kde nyní pomáhá, jako zaměstnanec nebo v rámci praxe.

Tabulka č. 18 Doba působení dobrovolníků dle kategorií

Doba působení jako dobrovolník	Hodnota	Podíl
Do 1 roku	4	10,0 %
1-3 roky	16	40,0 %
3-5 let	9	22,5 %
5 a více let	11	27,5 %
Celkem	40	100,0 %

Počet respondentů: 10

Z hlediska doby výkonu dobrovolnické činnosti převažují dobrovolníci s dobou působení v rozmezí jednoho roku až tří let, následně pak dobrovolníci s dobou působení více než 5 let. Nejdelší doba působení dobrovolníka, která byla v rámci šetření uvedena, je 10 let, nejkratší pak v rozsahu tří týdnů.

Tabulka č. 19 Frekvence zapojení do dobrovolnické činnosti

Frekvence	Počet	Podíl
2x týdně	5	12,2 %
4-5x měsíčně	1	2,4 %
1x týdně	12	29,3 %
2-3x měsíčně	2	4,9 %
2x měsíčně	4	9,8 %
1x měsíčně	5	12,2 %
1x za 2-3 měsíce	4	9,8 %
3-6x do roka	4	9,8 %
Nepravidelně/občas	4	9,8 %
Celkem	41	100,0 %

Počet respondentů: 41

Analýza frekvence výkonu dobrovolnické činnosti ukazuje skutečnost, že významná část respondentů vykonává dobrovolnickou činnost pravidelně s frekvencí minimálně jednou týdně (18 respondentů, což reprezentuje 44 % všech respondentů). Pouze velmi část respondentů se zapojuje jen nepravidelně či občas, celkově tak jednoznačně převažuje pravidelné zapojení dobrovolníků.

Tabulka č. 20 Rozdělení dobrovolníků z hlediska ekonomické činnosti

Frekvence	Počet	Podíl
Studenti	19	46,3 %
Zaměstnaní	15	36,6 %
Ženy na mateřské a rodičovské dovolené	4	9,8 %
Ostatní	2	4,9 %
Bývalí zaměstnanci poskytovatelů služeb	1	2,4 %
Celkem	41	100,0 %

Počet respondentů: 41

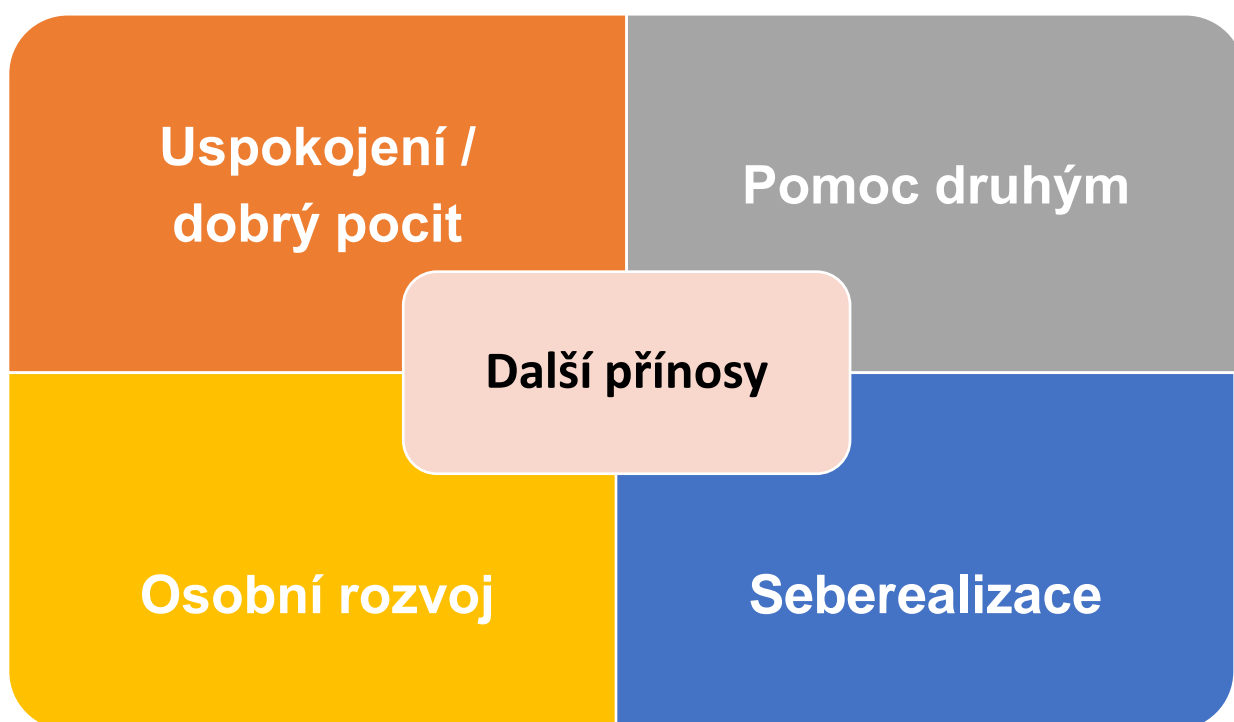
Tabulka č. 21 Formy setkávání dobrovolníků a výměny zkušeností (pravidelné akce)

Konkrétní příležitost – forma setkávání a výměny zkušeností	Četnost uvedení akce
Na seminářích, školeních a přednáškách (v Centru pro rodinu; jsou vždy super, a člověk se při nich setká se zajímavými lidmi)	9 x
Při dobrovolnických setkáních a akcích pořádaných organizací (např. dobrovolnické dny)	8 x
Při přespávačkách v centru (např. Společné koukání na film, zpívání, bubnování atd. Jako doma. :-)	5 x
Víkendové akce pro dobrovolníky	4 x
Při workshopech (např. arteterapie)	3 x
Při společných akcích na CHB	1 x
V klubech s dětmi	1 x
Na besídkách	1 x

Posledním zkoumaným a hodnoceným aspektem dobrovolnictví byl **význam dobrovolnictví pro dobrovolníky**. Respondenti uváděli v rámci svých odpovědí na otázku „Co pro Vás znamená pracovat jako dobrovolník?“, 4 níže uvedené motivátory:

Tabulka č. 22 Schéma významu dobrovolnictví pro dobrovolníky

5. Zhodnocení efektivity vynakládaných prostředků

V souběhu s realizací tohoto projektu připravila Vysoká škola polytechnická Jihlava svůj projekt „Česko s dobrovolnictvím počítá“, jehož cílem bylo vytvořit webovou i mobilní aplikaci Dobrometr - nástroj evidence dobrovolnických hodin a vyčíslování hodnoty dobrovolnictví. Daný projekt vznikl ve spolupráci se zastřešující dobrovolnickou organizací v České republice, HESTIA – Centrum dobrovolnictví, z.ú., za podpory Technologické agentury ČR a byl realizován v roce 2018 až 2020. Ke konci roku tak vznikl teoreticky podložený a přitom kalibrovaný nástroj, který je z pohledu Kraje Vysočina prakticky využitelný. Záměrem kraje je zprostředkovávat informaci o jeho existenci nejen dobrovolnickým centrům v regionu, ale využívat ho i při vlastní dobrovolnické činnosti v rámci krajského úřadu a současně i při měření efektivity – vyjadřování hodnoty dobrovolnictví v peněžních jednotkách.

Současný stav aplikace je takový, že je primárně určena organizacím, které přímo dobrovolníky vysílají, nebo u nich dobrovolníci pracují. Při měření efektivity v rámci Kraje Vysočina tak nebude sloužit samotná aplikace, ale využijeme metody, která byla při její přípravě vyvinuta. Vznikne tak analýza efektivity dobrovolnictví u příjemců dotací (podpořených dobrovolnických center), kterou připraví tým VŠPJ. K této aktivitě dojde v rámci navazujícího projektu „Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina“.

Pro účely tohoto projektu byla prozatím využita jednodušší metoda, kterou aplikuje mimo jiné Český statistický úřad, kdy se všechny dobrovolnické hodiny oceňují jednou sazbou. Tento přístup je sice zjednodušující, bez hlubší analýzy, ale lze díky němu získat rámcová data.

Při aplikaci této metody na data za rok 2018, vychází výsledná suma za všechna centra na 15 328 402 Kč. Celkový objem dotace v daném roce dosahoval 2 778 000 Kč. Podle těchto dat tedy na každou 1 Kč z dotace připadá 5,52 Kč ekonomické hodnoty dobrovolnictví. Podporu dobrovolnictví tak lze jednoznačně považovat za efektivní.

Závěr

Tento materiál vznikl v rámci klíčové aktivity Podpora dobrovolnické služby, která je součástí projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina. Daná klíčová aktivita má širší kontext než samotný materiál, protože si pokládá více otázek a stanovuje více cílů.

Jedná se o:

- koordinaci dobrovolnických center
- zajištění publicity dobrovolnictví
- analýzu činnosti dobrovolnických center
- definování, redefinování kritérií pro dotační titul
- zhodnocení efektivity vynakládaných prostředků

Poslední tři uvedené cíle jsou pak náplní tohoto materiálu.

Největší změnu v průběhu realizace projektu přinesla oblast definování, lépe redefinování kritérií pro dotační titul. Na začátku projektu byla otázka, zda je stávající způsob financování dobrovolnických center vyhovující, funkční, a jestli není potřeba přenastavit jeho parametry. V roce 2019 však byla dotační politika Kraje Vysočina upravena, když samospráva rozhodla o sjednocení krajských dotací v rámci Fondu Vysočiny. Fond Vysočina tak nově zahrnuje téměř všechny systémové dotační tituly kraje. Prostředí fondu je však unifikované a ne zcela vyhovuje specifickým potřebám při práci s kritérii, která se využívají při financování dobrovolnictví. Další variabilita při nastavování kritérií je tak téměř nemožná. Vlastní redefinování kritérií se proto dostalo do teoretické roviny.

Obecně lze konstatovat, že v odpovědích z dotazníkových šetření a také v reakcích dobrovolnických center na společných jednáních převládala s dotačním titulem jako takovým spokojenost a potvrdilo se, že jeho nastavení jako smysluplné a odpovídá potřebám organizací i kraje. Z pohledu dobrovolnických center se jedná o transparentní systém, kdy lze dopředu předvídat výši dotace. Jako problémový ovšem centra označují přechod celého způsobu financování pod Fond Vysočiny.

Změna s sebou přinesla zejména nové podmínky administrace, které jsou oproti předchozímu způsobu financování pro dobrovolnická centra více zatěžující, zejména pak při závěrečném vyúčtování dotace.

V otázce financování je velký rozdíl mezi potřebami menších a větších dobrovolnických center. Velké organizace vnímají jako limitující maximální částku, kterou lze získat. Daný strop jim brání v rozšiřování služby, v navýšení úvazku koordinátora dobrovolníků. Pro menší centra je pak limitující minimální hranice vykazovaných dobrovolnických hodin. Její snížení by otevřelo přístup k čerpání dotace malým organizacím a současně zmenšilo napětí i u těch středních, které se v počtu dobrovolnických hodin pohybují okolo nastavené minimální hranice.

Limity nastavení dotačního systému, založeného právě na povinném minimálním a předpokládaném počtu odvedených hodin se projeví během pandemické situace, probíhající na území České republiky na jaře a podzim roku 2020. V rámci vyhlášeného prvního nouzového stavu nemohli dobrovolníci vykonávat své běžné činnosti, kdy hlavní náplní většiny dobrovolnických center jsou návštěvy v domovech pro seniory, trávení volného času se seniory a dětmi. A právě senioři byli vysoce rizikovou skupinou. DC musela ze dne na den úplně změnit obsah své původní činnosti. Z některých se stala výrobná roušek, jiná DC organizovala nákupy nebo venčení psů pro seniory, dobrovolníci telefonovali se seniory.

Ve spolupráci se studenty gymnázií pořádali koncerty „Pod okny“, pro klienty domovů pro seniory, děti malovaly obrázky pro potěšení seniorů do domovů a LDN, dobrovolníci pomáhali s online výukou či s doučováním dětí.

Ve velké míře se ovšem jedná o činnosti, které nebyly uvedeny ve smlouvách o poskytnutí dotace z Fondu Vysočiny. Pro některá dobrovolnická centra v kraji, zvláště pak střední a menší velikosti, nastává problém s naplňováním účelu programu. V dotačním titulu Fondu Vysočiny jsou podporovány konkrétní aktivity - vyhledávání, příprava a koordinace práce dobrovolníků v rozsahu minimálně 1 500 dobrovolnických hodin, kteří jsou vysíláni alespoň do třech registrovaných sociálních služeb k výkonu dobrovolnické práce v sociální oblasti, popř. ve zdravotnických zařízeních a to včetně případného koordinování neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby. Dobrovolnická činnost v těchto centrech nebývá úzce specializována pouze na pomoc výše zmíněných služeb, ale dobrovolníci jsou zapojeni též při ochraně životního prostředí, při obnově kulturních památek, při práci s dětmi ve volnočasových aktivitách, atd., což by v konečném důsledku mohlo vést k omezení portfolia jejich činností. Navázání na dobrovolnickou práci výlučně v sociální oblasti vychází z původního nastavení dotačního mechanismu, který byl výlučně spravován Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Kraje Vysočina. Jedním z výstupů tohoto materiálu je tak i podnět pro další jednání samosprávy, zdali nerozšířit portfolio podporovaných dobrovolnických aktivit.

Po ukončení prvního nouzového stavu se bohužel dobrovolnická činnost nerozběhla v plné míře. Plno domovů pro seniory mělo stále zakázané nebo omezené návštěvy. Nemohlo se konat setkávání dětí v klubech. Následně se situace zopakovala během druhé podzimní vlny. U řady dobrovolnických center, tak došlo k rapidnímu propadu počtu odvedených hodin. Výše dotace je přitom stanovena právě na základě předpokládaného počtu dobrovolnických hodin, které dobrovolnická centra uvádějí ve svých žádostech. Nastalá situace by mohla vést až k poměrnému vrácení části dotace.

Na druhou stranu lze kvitovat, že současně nastavený systém financování založený na počtu hodin dává dobrovolnickým centrům možnost předvídat výši dotace a popřípadě rozvrhnutí realizace dobrovolnických hodin v daném roce. Od roku 2018, kdy byl systém takto zjednodušen, nedošlo k situaci, že by dobrovolnická centra musela část dotace vracet. Zkušenost z předchozích období ukazuje, že jestliže při výpočtu dotace figuruje více proměnných, má žadatel menší šanci odhadnout získanou částku. Např. Pardubický kraj při stanovení výše kalkuluje se součinem výše úvazku koordinátora, počtu odvedených hodin a počtu dlouhodobých dobrovolníků.

Cílem tohoto materiálu bylo analyzovat činnosti dobrovolnických center dle konkrétních činností od roku 2018, ověřit efektivitu vynakládání prostředků, rozklíčovat dotační tituly Kraje Vysočina, které od roku 2006 prošly kontinuálním vývojem. Významné je ověření, že obětavá činnost dobrovolníka má určitou ekonomickou hodnotu, má celospolečenský rozměr. Stránka ekonomická je sice často limitující, ale ne jediná. Jako důležitou vnímáme nejen finanční podporu, ale též vzájemnou důvěru a spolupráci zainteresovaných subjektů – Kraje Vysočina a neziskového sektoru. Nejvíce oceňujeme práci dobrovolníků při mimořádných situacích jako je právě probíhající koronavirová krize. Vzájemné propojení a koordinace činností mezi krajem, obcemi, neziskovým sektorem a potřebnými občany pak dostává vyšší rozměr.

Dobrovolnictví se tak stává nástrojem ozdravení naší společnosti a upevňování vyšších hodnot jako je čest, odpovědnost, poznání a smysluplná práce.

Seznam tabulek a příloh

Tabulka č. 1 Přehled počtu dobrovolníků a odpracovaných hodin (2015–2019)	12
Tabulka č. 2 Přehled vyplacených dotací v letech 2013–2020	12
Tabulka č. 3 Seznam podpořených dobrovolnických center v letech 2013–2020	12
Tabulka č. 4 Přehled činností realizovaných v rámci šetření DC	18
Tabulka č. 5 Struktura respondentů DC z hlediska jejich registrace	19
Tabulka č. 6 Statistické vyhodnocení počtu dobrovolníků na jednorázové akce	19
Tabulka č. 7 Statistické vyhodnocení počtu dobrovolníků na jednorázové akce a dobrovolníků vykonávajících dlouhodobou činnost	19
Tabulka č. 8 Skupiny dobrovolníků v DC dle způsobu zapojení do činnosti	20
Tabulka č. 9 Kategorizace dobrovolníků	20
Tabulka č. 10 Interní systémy oceňování dobrovolníků	21
Tabulka č. 11 Vyhodnocení četnosti jednotlivých nástrojů k získávání dobrovolníků	22
Tabulka č. 12 Návrhy DC na změny syst. podpory dobrovolnictví Krajem Vysočina	22
Tabulka č. 13 Schéma přínosu dobrovolníků pro organizace, kam docházejí	26
Tabulka č. 14 Struktura respondentů – dobrovolníků – z hlediska jejich registrace	27
Tabulka č. 15 Organizace a místa, kde dobrovolníci působí	27
Tabulka č. 16 Dobrovolnická centra, u kterých jsou dobrovolníci registrováni	28
Tabulka č. 17 Přehled zdrojů informací o dobrovolnictví	28
Tabulka č. 18 Doba působení dobrovolníků dle kategorií	29
Tabulka č. 20 Rozdělení dobrovolníků z hlediska ekonomické činnosti	30
Tabulka č. 21 Formy setkávání dobrovolníků a výměny zkušeností (pravidelné akce)	30
Tabulka č. 22 Schéma významu dobrovolnictví pro dobrovolníky	31

Příloha č. 1

Příloha č. 1

FOND VYSOČINY

Výzva k předkládání projektů

vyhlášená v souladu
se Statutem účelového Fondu Vysočiny

1) Název programu:

DOBROVOLNICTVÍ 2019

Program na podporu projektů v oblasti dobrovolnictví a neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby v Kraji Vysočina

2) Celkový objem finančních prostředků: 3 100 000 Kč

3) Vazba programu na Strategii rozvoje Kraje Vysočina:

Prioritní oblast 2: Kvalitní a dostupné veřejné služby

Opatření 2.4: Služby sociální péče

4) Účel programu:

Cílem tohoto programu je poskytování dotací realizátorům projektů dobrovolnických center, případně dobrovolnických center rozšířených o neformální pomoc osobám závislým na pomoci jiné osoby, a to z důvodu zajištění fungování funkční sítě dobrovolnických center.

5) Popis a rozsah programu:

K naplňování účelu programu jsou podporovány následující aktivity:

- vyhledávání, příprava a koordinace práce dobrovolníků v rozsahu minimálně 1 500 dobrovolnických hodin, kteří jsou vysíláni alespoň do třech registrovaných sociálních služeb k výkonu dobrovolnické práce v sociální oblasti, popř. ve zdravotnických zařízeních a to včetně případného koordinování neformální pomoci osobám závislým na pomoci jiné osoby.

6) Příjemci dotace:

- Spolky, ústavy a nadace ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník působící v sociální oblasti,
- Církevní právnické osoby podle zákona č. 3/2002 Sb. o církvích, náboženském vyznání a náboženských společnostech působící v sociální oblasti,
- Obecně prospěšné společnosti založené dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech působící v sociální oblasti,

Žadatel musí realizovat projekt dobrovolnického centra alespoň od 1. 1. 2016. Provoz dobrovolnického centra musí být zajištěn od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019. V projektu dobrovolnického centra bylo v rámci uplynulého kalendářního roku před podáním žádosti zajištěno alespoň 1 500 dobrovolnických hodin (nejedná se o **dobrovolníky z jednorázové pomoci při organizaci sbírek**).

7) Lokalizace projektů:

Kraj Vysočina

8) Uznatelné a neuznatelné náklady:

- Vynaložené náklady musí být nezbytné pro uskutečnění projektu a musí odpovídat zásadám zdravého finančního řízení, zvláště efektivnosti a hospodárnosti.
- Náklady musí být prokazatelně vynaloženy během realizace projektu a musí být doloženy účetními doklady.
- Projekt popsany v žádosti se musí skládat pouze z uznatelných nákladů. V případě, že obsahem žádosti budou i neuznatelné náklady popsané níže, bude žádost vyřazena z dalšího hodnocení z důvodu administrativního nesouladu.
- Mezi neuznatelné náklady patří: platby daní a poplatků státnímu rozpočtu, daň z přidané hodnoty (platí pro plátce DPH, pokud má u zdanitelných plnění přijatých v souvislosti s financováním daného projektu nárok na odpočet daně z přidané hodnoty – v plné výši nebo krácený nebo v poměrné výši), alkohol a tabákové výrobky, dotace a dary, náklady (výdaje) na nákup věcí osobní potřeby, které nesouvisí s provozováním dobrovolnického centra, penále, pokuty, náhrady škod a manka, pohoštění, nákup potravin, náklady na právní spory, na členské příspěvky v mezinárodních institucích, na rekondiční pobyty určené pouze pro zaměstnance, na investice, na výkony zdravotnických pracovníků hrazených zdravotními pojišťovkami, na úhradu úvěrů a půjček, na další výdaje přímo nesouvisící s realizací projektu.
- Mezi uznatelné náklady patří: platy zaměstnanců v pracovním poměru vč. povinného pojistného placeného zaměstnavatelem, ostatní osobní výdaje (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) vč. povinného pojistného placeného zaměstnavatelem, cestovné, pohonné hmoty a maziva, nákupy materiálu (vč. nákupu materiálu - kancelářské potřeby, drobného hmotného dlouhodobého majetku), nákup vody, paliv a energie, opravy a udržování, ostatní nákupy jinde nezařazené, nákup služeb (vč. nájemného, služeb elektronických komunikací, konzultačních, poradenských a právních služeb).

- Vymezení neuznatelných a uznatelných nákladů vychází z definic jednotlivých položek druhového třídění rozpočtové skladby uvedených ve vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

9) Kritéria pro hodnocení žádosti

U všech doručených žádostí bude provedena kontrola administrativního souladu žádosti se všemi podmínkami uvedenými ve výzvě.

Všechny žádosti, jež budou v souladu se všemi podmínkami uvedenými ve výzvě, obdrží podporu.

O přiznání dotace konkrétním žadatelům rozhoduje příslušný orgán kraje.

O poskytnutí dotace v rámci programu bude rozhodnuto nejpozději do 30. 4. 2019 a tato informace bude zveřejněna na webových stránkách Fondu Vysočiny (www.fondvysociny.cz) – odkaz „Vyhodnocené programy“ nejpozději do 30 dnů od tohoto rozhodnutí. Žadatelé, kterým nebude poskytnuta podpora, budou informováni garantem prostřednictvím e-mailu uvedeného v žádosti.

10) Minimální a maximální výše dotace:

Minimální výše dotace požadovaná v Žádosti o poskytnutí dotace na jeden projekt je 10 000 Kč, maximální výše dotace poskytnutá na jeden projekt je stanovena jako součin předpokládaného počtu hodin dobrovolnické práce uvedeného v Žádosti o poskytnutí dotace na rok 2019 a částky 70 Kč za hodinu, nejvýše však **450 000 Kč**.

11) Minimální podíl příjemce dotace:

30 % celkových nákladů projektu

12) Časový harmonogram realizace projektu:

Projekt může být zahájen nejdříve 1. 1. 2019 a ukončen nejpozději do 31. 12. 2019. Pouze v tomto období mohou vznikat uznatelné náklady projektu.

13) Platební podmínky

Finanční prostředky budou poskytnuty na základě smlouvy o poskytnutí dotace, v níž budou podrobněji stanoveny podmínky čerpání finančních prostředků, způsob a termín předložení závěrečné zprávy a finančního vypořádání dotace. Vzor smlouvy o poskytnutí dotace je k dispozici na www.fondvysociny.cz.

Dotace bude poskytnuta nejpozději do 30 kalendářních dnů od podpisu smlouvy o poskytnutí dotace oběma smluvními stranami.

Pokud nebude bez závažného důvodu podepsána smlouva žadatelem do 30 dnů od jejího obdržení, ztrácí žadatel automaticky nárok na poskytnutí dotace.

Dotace nemůže být v průběhu realizace převedena na jiný subjekt. Rovněž nebude umožněno měnit zásadním způsobem zaměření podpořeného projektu.

Souběh dotace z Fondu Vysočiny s dotacemi z dotačních titulů státního rozpočtu nebo jiných fondů se nevylučuje. Souběh dotace z několika programů Fondu Vysočiny či dalších dotačních titulů kraje na realizaci jednoho projektu není možný.

14) Termíny a podmínky podání žádosti o dotaci:

Žadatelé o podporu projektů musí předložit **kompletně vyplněnou Žádost o poskytnutí dotace** na předepsaném formuláři. **Žádost musí být vyplněna v počítači nikoliv rukou.**

Formulář žádosti ve formátu XML je umístěn na internetové adrese www.kr-vysocina.cz/edotace, kde jsou ke stažení i další podpůrné dokumenty jako 602XMLFiller (bezplatná aplikace potřebná k vyplnění formuláře) nebo návod pro práci s elektronickými formuláři. **Formulář žádosti** je také umístěn na internetové adrese www.fondvysociny.cz.

Způsob podání žádosti:

Po finálním vyplnění formuláře žádosti v počítači je nutné odeslat data z formuláře pomocí ikonky „Odeslat data z formuláře a získat kód el. žádosti“, kterou najdete na první straně formuláře a je určena k překlopení dat z formuláře do elektronické databáze kraje. Pro tento úkon je nutné mít počítač připojen k internetu. Po odeslání dat bude vygenerován „Kód elektronické žádosti“, který se automaticky doplní do žádosti. Pokud po doplnění el. kódu do formuláře byly ve formuláři prováděny ještě nějaké úpravy, je nutné získat nový kód stejným způsobem. Po doplnění „Kódu elektronické žádosti“ je následně nutné odeslat vlastní žádost na krajský úřad podle jedné z uvedených variant:

➔ Varianta 1 – „Papírové podání žádosti“

Žádosti zpracované v jednom **vyhotovení včetně dokladů nutných k posouzení žádosti** se přijímají osobně prostřednictvím podatelny Krajského úřadu Kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava nebo poštou v termínu **od 14. 1. 2019 do 25. 1. 2019** (rozhodující je datum doručení na podatelnu Krajského úřadu Kraje Vysočina dle podacího razítka. Za podání v termínu v poslední den lhůty se považuje i den předání poštovní služby).

Žádosti budou předloženy v zalepené obálce označené: **Fond Vysočiny, Program „DOBROVOLNICTVÍ 2019“**.

➔ Varianta 2 – „Elektronické podání žádosti prostřednictvím e-mailu“

Originál formuláře žádosti bude odeslán v termínu **od 14. 1. 2019 do 25. 1. 2019** e-mailem na adresu podatelny KrÚ posta@kr-vysocina.cz včetně dokladů nutných k posouzení žádosti. Za originál elektronicky vyplněné žádosti se považuje elektronicky podepsaný formulář žádosti či e-mail podepsaný zaručeným elektronickým podpisem, jež obsahuje vyplněný formulář žádosti. Doklady, které je třeba doložit v originále či úředně ověřené kopii a vznikly v listinné podobě, musí být konvertovány v souladu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Do předmětu zprávy napište: **Fond Vysočiny, Program „DOBROVOLNICTVÍ 2019“**. V případě podání žádosti prostřednictvím e-mailu je nutné respektovat požadavky na elektronická podání Krajského úřadu Kraje Vysočina, uvedené na adrese <http://www.kr-vysocina.cz/podatelna-krajskeho-uradu-kraje-vysocina/d-4032052/p1=2052>.

➔ Varianta 3 – „Elektronické podání žádosti prostřednictvím datové schránky“

Formulář bude odeslán z datové schránky žadatele nebo osoby oprávněné za žadatele jednat na základě plné moci v termínu **od 14. 1. 2019 do 25. 1. 2019** na adresu datové schránky Kraje Vysočina (ksab3eu) včetně dokladů nutných k posouzení žádosti.

Doklady, které je třeba doložit v originále či úředně ověřené kopii, musí být konvertovány v souladu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. V případě podání žádosti prostřednictvím datové schránky není třeba formulář podepsat zaručeným elektronickým podpisem (kvalifikovaným certifikátem), s výjimkou případů, kdy zákon, jiný právní předpis, vnitřní předpis žadatele nebo obdobný dokument vyžaduje ověřený podpis, nebo současně podpisy více osob (např. statutárů). Do předmětu zprávy napište: **Fond Vysočiny, Program „DOBROVOLNICTVÍ 2019“**.

15) Doklady nutné k posouzení žádosti:

1. Doklad o právní subjektivitě žadatele, kterým je **výpis z registru osob** obsahující název žadatele, sídlo žadatele, IČO a statutární orgán žadatele (jméno osoby či osob oprávněných jednat jménem žadatele). Výpis nesmí být starší 90 dnů před podáním žádosti. *Tento výpis lze získat na jakékoliv pobočce České pošty či CZECHPOINTU.* Za relevantní doklad o právní subjektivitě je pro účely podání žádosti o dotaci z Fondu Vysočiny považován i prostý výpis z veřejného rejstříku z webu justice.cz, pokud obsahuje výše uvedené identifikační údaje žadatele. Žadatel doloží vytištěný obraz elektronického dokumentu pdf, na kterém je uvedeno, že je elektronicky podepsán krajským soudem (*žadatel tento výpis získá po zadání IČO ve vyhledávání a následně po kliknutí na výpis platných vytiskne pdf verzi výpisu*). Elektronický podpis nesmí být starší 90 dnů před podáním žádosti.

V případě, že výpis z registru osob nebo justice.cz nebude obsahovat požadované údaje o žadateli uvedené výše, bude žádost žadatele vyřazena z dalšího hodnocení.

2. Doložení náležitostí dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – viz samostatný formulář, který je zveřejněn se žádostí o poskytnutí dotace. Tyto náležitosti dokládají všechny právnické osoby.
3. Bližší popis aktivit žadatele - viz samostatný formulář, který je zveřejněn se žádostí o poskytnutí dotace.

16) Odpovědnost za realizaci podpory (garant programu):

Garantem programu je odbor sociálních věcí, Krajský úřad Kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava, 587 33.

Průběžné informace ke zpracování projektů bude poskytovat odbor sociálních věcí, oddělení sociální ochrany a prevence, Mgr. Monika Beranová, tel. 564 602 845, e-mail: beranova.m@kr-vysocina.cz. Před finálním podáním žádosti je možné si nechat žádost zkontrolovat výše uvedenou osobou, můžete se tak vyhnout případnému vyřazení žádosti z hlediska administrativního pochybení.

17) Závěrečná ustanovení

Žadatelé budou garantem programu vyzváni pouze k doplnění chybějících dokladů nutných k posouzení žádosti uvedených v bodě 15) výzvy a to prostřednictvím e-mailu uvedeného v žádosti. Žádost, která nesplňuje ostatní formální náležitosti dle podmínek výzvy nebo bude zaslána mimo termín vymezený pro podávání žádostí, bude z hodnocení

vyřazena. Podpora z Fondu Vysočiny nepředstavuje nárokový příspěvek, nejde ani o správní řízení.

Bližší popis aktivit žadatele

1. Uveďte stručný popis aktivit projektu a systému spolupráce v místní komunitě, včetně výčtu spolupracujících organizací a institucí (podle zaměření projektu - využití dobrovolníků, spolupráce při zprostředkování neformální pomoci):

.....

.....

.....

2. Uveďte statistická data za rok 2018 (podle zaměření projektu):

Datum zahájení provozu dobrovolnického centra: .....

Tabulka č. 1 - Celkový počet dobrovolníků v roce 2018 (bez počtu dobrovolníků jednorázové pomoci při organizaci sbírek)

Počet dobrovolníků	Množství odpracovaných dobrovolnických hodin	Počet obcí, ve kterých probíhá zajištění dobrovolnické a neformální pomoci	Množství fyzických osob, kterým projekt přináší pomoc

Tabulka č. 2 - počty dobrovolníků jednorázové pomoci při organizaci sbírek

Počet dobrovolníků	Množství odpracovaných dobrovolnických hodin

3. Uveďte podrobnější informace o činnostech, na které se dobrovolnická práce zaměřuje (uveďte například práci se specifickými skupinami klientů, které vyžadují náročnější přípravu dobrovolníků, podíl práce s těmito skupinami na dobrovolnické činnosti apod.):

.....

.....

.....

4. Popište, jaký předpokládáte další rozvoj projektu (počet dobrovolníků, množství odpracovaných dobrovolnických hodin, počet obcí, ve kterých bude probíhat zajištění neformální pomoci, počet jejich obyvatel, předpokládané množství spoluprací mezi osobami pomáhajícími a potřebujícími pomoc apod.):

.....

.....

.....

5. Popište personální zabezpečení projektu s uvedením pracovních úvazků (zejména u koordinátora):

.....

.....

.....

6. Popište:

- **způsob propagace a získávání dobrovolníků**
- **zajištění pojištění dobrovolníků**
- **system vzdělávání a zaučování dobrovolníků**
- **system spolupráce mezi vysílající a přijímající organizací nebo organizačních služeb**
- **věrohodnost evidence činnosti dobrovolníků**
- **hodnocení přínosu a efektivity dobrovolnické činnosti**
- **zajištění minimálního stanoveného počtu dobrovolnické práce**
- **seznam sociálních služeb, ve kterých dobrovolníci působí**

.....

.....

.....

7. Prohlašuji, že dobrovolníci budou vysíláni do kterékoliv registrované sociální služby (příp. do zdravotnického zařízení), která o to požádá, pokud pro to budou vytvořeny podmínky a získán dobrovolník, který vyslání do této služby akceptuje.